

TRI LÍNIE ORGANIZÁCIE S OHĽADOM NA JEJ SPOLOČENSKÚ ZODPOVEDNOSŤ

Jana Jaďudová, Eva Rakovská

*Univerzita Mateja Bela, Fakulta prírodných vied, Katedra environmentálneho manažérstva, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica
e-mail: jadudova@fpv.umb.sk, rakovska@fpv.umb.sk*

Zmena spoločenských podmienok pod vplyvom nových skutočností (zmena trhových podmienok, globálne environmentálne problémy a pod.) sa premietla aj do smerovania organizácií v jej pôsobiacich. Jednotlivé organizácie, najmä výrobné podniky, postupne prechádzajú zmenou manažmentu. Do ich povedomia sa dostáva koncept Corporate Social Responsibility CSR (dodnes nie je ustálený slovenský preklad, pre potreby tohto príspevku si ho môžeme označiť termínom spoločenská zodpovednosť organizácií). Všeobecne je koncept založený na dobrovoľnom prístupe organizácie k tomuto spôsobu riadenia a jeho základom je zohľadňovanie vplyvov činností na životné prostredie a spoločnosť. [1] V zásade obsahuje záväzok správať sa eticky, prispievať k ekonomickému rastu a zvyšovať kvalitu života svojich zamestnancov, komunity i celej spoločnosti.

Predtým preferovaný ekonomický zisk prechádza do úzadia a začínajú sa vyzdvihovať iné aktivity zamerané na spoločenské, etické, sociálne a environmentálne aspekty. Práve táto myšlienka sa stala základom tzv. modelu triple-bottom-line, ktorý predstavuje spektrum parametrov a kritérií určených na meranie a vyhodnocovanie výsledkov a výstupov. Aktivity organizácie sa posudzujú v troch líniách – ekonomickej (profit), environmentálnej (planet) a sociálnej (people). [2] Predstavuje tradičný prístup tvorby a poskytovania analýz zohľadňujúci ich environmentálne a sociálne výsledky.

Ak chce organizácie ísť cestou spoločenskej zodpovednosti, mala by podnikat' kroky v každej jednej zmienenej oblasti. K tomu, aby sa takou organizácia stala, nestačí napr. v environmentálnej oblasti len triediť odpad, či v sociálnej oblasti prispievať na charitu alebo starostlivosť o zamestnancov. V prvom rade by spoločensky zodpovedná organizácia mala rešpektovať zásady podnikateľskej etiky, odmietat' korupciu a mať transparentnú ekonomiku. [3]

Zohľadňovanie modelu triple-bottom-line v intenciách spoločenskej zodpovednosti predstavuje pre organizáciu aj výhodu, ktorá môže posilniť jej postavenie v spoločnosti. Organizácia si prostredníctvom neho buduje dobrú povesť, meno a stáva sa súčasťou obce, regiónu, spoločnosti. Nezanedbateľnou rovinou sa stáva spätná väzba medzi organizáciou a jej okolím. Všeobecne môžeme konštatovať, že spoločenská zodpovednosť organizácie predstavuje „*istý spôsob skladania účtov komplexného konania a výsledkov organizácie tak voči samej sebe, ako aj voči svojim stakeholderom.*“ [4]

[1] Bussard, A. et al. Spoločensky zodpovedné podnikanie. Bratislava: Nadácia Integra. 2004. 112 s.

[2] Prskavcová, M. et al. Spoločenská zodpovednosť firem, lidský kapitál, rovné príležitosti a environmentálny management s využitím zahraničných zkušeností. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 2008. 163 s.

[3] Maršíková, K. Lidský kapitál, sociální podnik, sociální kapitál. Liberec: Technická univerzita v Liberci. 2007. 127 s.

[4] Zelený, J. Environmentálne manažérstvo a spoločenská zodpovednosť. Banská Bystrica: Fakulta prírodných vied UMB. 2008. 163 s.